

Prisvindende roman om familiens inderste væsen fra en af Norges mest anerkendte forfattere

Vigdis Hjorth

Arv og miljø

En brutal historie om svære familiebånd og de historier, en familie fortæller om sig selv. En roman, der spørger, hvad sandhed er, og om man overhovedet kan tale med dem, der nægter at lytte til éns historie.

I ARV OG MILJØ af Vigdis Hjorth tvinger en arvesag den midaldrende teateranmelder Bergljot tilbage ind i den familie, hun for mange år siden har vendt ryggen. Forældrene har besluttet, at Bergljots to yngre søstre, Åsa og Astrid, skal arve familiens sommerhytter i Hvaler, mens Bergljot og storbror Bård skal kompenseres økonomisk. Men det viser sig, at hyttevurderingerne, der ligger til grund for fordelingen af arven, er langt under markedsværdi. Her begynder optrevlingen af en skrøbelig familie, der har været delt over på midten, siden et fortrængt traume for mange år siden dukkede op i Bergljots erindring: Fra hun var fem til hun var syv blev hun misbrugt af sin far, mens moren så den anden vej.

FOTO: CF-VESEBERG/KOLONIAVEN.NO

Vigdis Hjorth er en af Norges mest anerkendte forfattere. Hun har skrevet mere end tyve romaner og vundet et utal af priser, bl.a. Gyldendalprisen i 2010 og Brages Hederpris i 2014. For *Arv og miljø* vandt hun Bokhandlerprisen og Kritikerprisen i 2016 og var desuden indstillet til Nordisk Råds litteraturpris i 2017.

“Vigdis Hjorths fremragende og dirrende roman om en søskendefloks opgør handler ikke om penge, men om følelser og familiedynamik.”

Politiken, May Schack

“fortvivlende og forrygende”

Berlingske Tidende, Jeppe Krogsgaard Christensen

“Arv og miljø er ikke en roman om et incestoffer, men en roman om den svære konstruktion, som familien er.”
Kristeligt Dagblad, Mai Misfeldt

“Det er tematisk virkelig interessant, psykologisk troværdigt og anfægtende ...”
Weekendavisen, Johannes Baun

ISBN: 978-87-406-1427-5

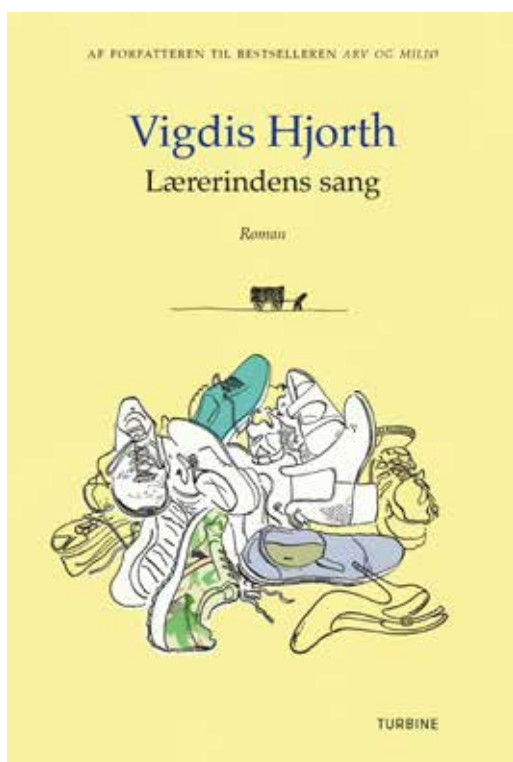
Arv og miljø
Af Vigdis Hjorth
Oversætter: Karen Fastrup
Vejl. pris 299,95
Er udkommet
332 sider
Format: 140x210 mm,
hardcover med smudsomslag

Spørgsmål til læsegruppe

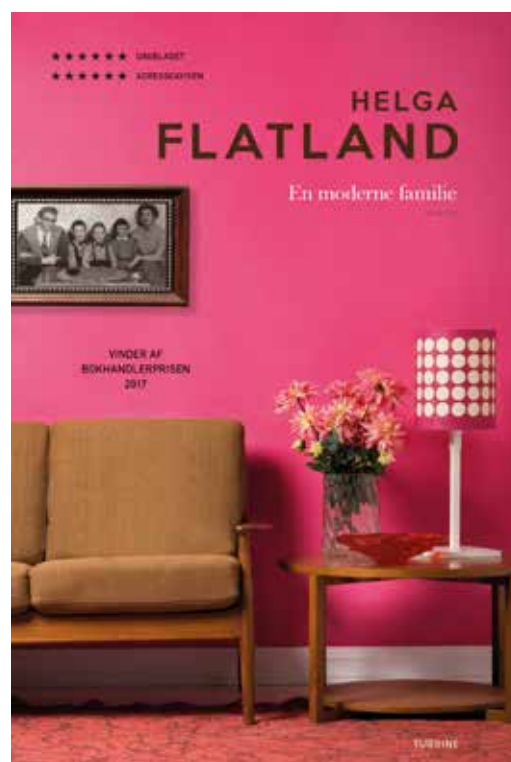
- 1) Hvorfor har Bergljot valgt ikke bare at bryde med sin far, men med hele sin familie?
- 2) Hvorfor tror Bergljots søstre og mor ikke på, at faren har begået overgreb mod hende?
- 3) På henholdsvis øverst s. 67 og øverst s. 68 ser vi eksempler på, hvordan Bergljots forældre kontrollerer deres børn på vidt forskellige måder. Hvilken slags magt bruger de hver især over for børnene? Hvordan er deres magt forskellig?
- 4) Et gennemgående tema i *Arv og miljø* er spørgsmålet om, hvordan man fortæller sin historie, og hvordan små ændringer i fortællingen kan gøre en stor forskel for historiens konklusion. Et eksempel på dette er forskellen på, hvordan historien om arvestriden fortælles af Astrid (s. 9) og Bård (s. 39-40). Hvilke forskelle er der i fortællingerne? Hvor begynder deres respektive fortællinger, og hvilken forskel gør det på, hvad de konkluderer?
- 5) Hvordan kan man se, hvad romanen handler om allerede fra første side (s. 7)? Se f.eks. på, at der allerede i første sætning står "alt efter øjnene der ser" og senere: "Det mindede for meget om noget, der kunne have stået i en roman, til at det kunne være tilfældigt."
- 6) De fire søskende hedder Astrid, Åsa, Bård og Bergljot. Hvad siger navnenes begyndelsesbogstaver om familiedynamikken? Det er ikke det eneste eksempel på, at navnene i *Arv og Miljø* har betydning. Hvorfor mon den veninde, Bergljot ringer til for at få gode råd, hedder Klara Tank? Og hvorfor hedder hendes gode ven Bo Schjerven?
- 7) Åsa, Astrid og moren fortæller om farens død på s. 132-135. Hvordan fortæller de om hændelsen? Hvad er det for en historie om faderen som person og sig selv som familie, de danner gennem fortællingen om hans død?
- 8) Da Åsa, Astrid og moren fortæller om farens død, står der: "alle detaljer kom igen og igen, de var helt fyldt op af det, og det var ikke mærkeligt, det havde været dramatisk, det er sådan, man bearbejder dramatiske hændelser, ved at fortælle dem igen og igen." (s. 134). Da Bergljot senere ser tilbage på det hele, står der, at "det var ikke enkelthændelser og ingen færdig fortælling, men en uophørlig udforskning" (s. 330). Hvad siger disse citater om, hvordan man fortæller om traumatiske begivenheder? Kan det genkendes i den måde, romanen *Arv og miljø* som helhed er fortalt på? Er der f.eks. eksempler på detaljer, der kommer igen og igen uden en færdig og afrundet fortælling, i løbet af romanen?

- 9) Et gennemgående element i romanen er, hvordan penge altid hænger sammen med magt, ”for gaver er som bekendt dels en velsignelse, dels en forbandelse” (s. 233). Hvordan har pengene været bestemmende for magtforholdet mellem faren og moren (se f.eks. s. 145-146)? Mellem Astrid og forældrene (se f.eks. s. 232-233)? Mellem Bård og faren (se f.eks. s. 67)? Og nu mellem de fire søskende?
- 10) I løbet af bogen har Bergljot samtaler med venen Bo Schjerven om Balkan-krigen, Israel-Palæstina-konflikten og Første Verdenskrig. Samtidig kaldes familiekonflikten en krig (f.eks. s. 208). Hvorfor mon det er lige netop disse eksempler på krig, som Vigdis Hjorth har valgt at inddrage? Se f.eks. diskussionerne af Israel-Palæstina-konflikten s. 241 og Balkan-krigen s. 156.
- 11) Et citat bragt som indledning til en bog hedder en epigraf. I *Arv og miljø* er epigrafen et citat fra den slovenske filosof Slavoj Žižek: ”At gøre det, man er nødt til, som en villet handling”. Hvorfor mon Vigdis Hjorth har valgt at indlede sin bog med dette citat? Har Bergljot gjort det, hun er nødt til som en villet handling? Har hendes familiemedlemmer? Hvordan hænger det at være bevidst om, hvad man er nødt til at gøre, sammen med, at Bergljot har større respekt for sin far og Åsa end for sin mor og Astrid (se s. 303-304)?
- 12) *Arv og miljø* skabte meget debat i Norge, da den blev udgivet, fordi Vigdis Hjorths egen familiehistorie angiveligt ligner romanens påfaldende meget. Vigdis Hjorths familie følte sig udstillet, og søsteren Helga Hjorth skrev en roman, *Fri vilje*, som modsvar. Nogle kritikere mente, at Vigdis Hjorth var gået for tæt på sin familiehistorie; omvendt mente andre, at man har frie rammer til at skrive, hvad man vil, i en roman. Er der en grænse for, hvordan man som forfatter må skrive om levende personer i en roman? Eller er det tværtimod et udtryk for manglende forståelse for, hvad en roman er, når man tror, at den beskriver ”levende personer”?

Anbefalinger til andre romaner, der egner sig til læsegrupper

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Vi anbefaler også disse romaner
til din læsegruppe.

Tryk på linket under forsiderne,
og læs mere.

Her finder du også
læsegruppematerialet til
de pågældende titler.

God læselyst!

Hilsen Turbine